

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

Ministry of Education and Culture

Programmet Den nya grundskolan

Eleveriktning, kompetenta lärare och en verksamhetskultur som präglas av samhörighet

Grundskolan förnyas. Aktuella utmaningar är en ökande ojämlikhet i utbildningen och en sjunkande kunskapsnivå hos eleverna. De nya grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen som trädde i kraft hösten 2016 ger möjligheter och ett starkt stöd till att stärka grundskolan och till ett gemensamt utvecklingsarbete.

Programmet Den nya grundskolan som ingår i Spetsprojekt 1 inom kompetens och utbildning (Nya lärandemiljöer och digitala material till grundskolorna) och inleds i september 2016 stöder etablerandet av de nya läroplanerna och svarar på den grundläggande utbildningens nuvarande och framtida utmaningar.

I enlighet med regeringsprogrammet använder man under de följande tre åren 90 miljoner euro för att genomföra programmet. Av denna summa kan man hösten 2016 via Utbildningsstyrelsen ansöka om ca 8 miljoner euro för försöks-, utvecklings- och innovationsverksamhet och 7,5 miljoner euro för tutorlärarnas utbildning och verksamhet.

”Försök och verkstäder inom ny pedagogik, digitalt lärande och nya inlärningsmiljöer inleds. I försöken och verkstäderna beaktas mångsidiga lärandemiljöer. Existerande nätverk och inläring mellan jämbördiga utnyttjas.”

”Lärarnas grundutbildning och kompletterande utbildning reformeras. Lärarutbildningsforumet utarbetar ett program för utvecklande av lärarnas grundutbildning och kompletterande utbildning och inleder genomförandet av programmet.”

Källa: Genomförandeplanen för spetsprojekten i statsminister Sipiläs regeringsprogram 2016.

Mål för programmet Den nya grundskolan

- Den nya grundskolan utgår från eleven. Den stärker varje elevs lärande och den utbildningsmässiga jämlikheten. Eleverna förbinder sig till studierna, engagerar sig, lär sig och hittar sina egna starka sidor. Eleven har möjlighet att påverka sitt eget lärande. Inlärningsresultaten blir bättre.
- Den nya grundskolan har världens mest kompetenta lärare. Framtidens lärarskap grundar sig på en bred pedagogisk kompetens, nyskapande kompetens, gemensamt arbete samt utveckling av sig själv och arbetsgemenskapen. Kompetensutvecklingen sker i lärargemenskaper och nätverk. Lärarna har vilja och färdighet att utvecklas professionellt under hela sin karriär och att utveckla skolan.
- Den nya grundskolan har en öppen verksamhetskultur som präglas av samhörighet. Detta uppnås genom interaktiv ledning, gemensamt uppställda mål och samarbete mellan kompetenta lärare. Samarbetet mellan hemmet och skolan är intensivt. Verksamhetskulturen förnyas genom lokalt framtagna läroplaner och lärandemiljöer, genom att skapa nätverk inom skolan och från skolan utåt samt genom att delta i internationellt samarbete. Den interaktiva utvecklingen av skolan nerifrån uppåt blir starkare och verksamhetskulturen gör det möjligt att sprida och förankra de bästa verksamhetsmodellerna och förfarandena.

1 Grundskoleforumets vision för den finländska grundskolan

Den gemensamma visionen för den finländska utbildningens framtid färdigställs hösten 2017.

- En bred sakkunniggrupp där även lärare och elever är representerade
- Verkstäder på olika håll i Finland

Åtgärder:

- Grundskoleforumet startar hösten 2016 under Utbildningsstyrelsens ledning. Olika sakkunniga samarbetar brett för att skapa en koncis målbild för den finländska utbildningens framtid.
- Den gemensamma visionen presenteras under jubileumsåret för Finlands självständighet när skolorna börjar i augusti 2017.

2 Utveckling av lärarnas kompetens under hela karriären

Finland har världens mest kompetenta lärare. Lärarna utvecklar sin egen kompetens och läroanstalternas verksamhetskultur tillsammans i nätverk och utgående från forskning. Grundskolans lärare har en universitetsutbildning på magisternivå. Lärarnas kompetens är den drivande kraften i förnyandet av grundskolan.

- Lärarutbildningsforumet publicerar ett utvecklingsprogram för lärarutbildningen 13.10.2016
- Utvecklingen av lärarnas kompetens bildar en helhet som omfattar studerandeantagning, grundutbildning och introduktionsutbildning samt utveckling av yrkeskompetensen
- Kompetensutvecklingen utgår från behoven och blir systematisk
- Gemensamma modeller för fortbildning och kollegialt stöd införs. Kompetensutvecklingen sker i lärande gemenskaper.

Åtgärder:

- Lärarutbildningen blir en systematisk helhet med grundutbildning, introduktionsutbildning och fortbildning.
- Tutorlärarnas kompetens blir stark i alla skolor.
- Ledningskompetensen och ledningen av den pedagogiska verksamheten blir stark hos utbildningsanordnarna, undervisnings- och bildningsväsendena och läroanstalterna
- Stödet till enskilda skolor stärker utvecklingen i små utbildningsanordnarens skolor.

- Utveckling av lärarnas kompetens enligt lärarnas behov och beaktande av olika slags karriärer. Läroanstalterna, läroanstalternas chefer och lärarna utarbetar tillsammans egna utvecklingsplaner för kompetensen.
- En öppen webbkurs (MOOC, massive open online course) införs för fortbildningen av alla lärare i Finland. Lärarutbildningsenheter, lärare och företagsaktörer skapar tillsammans kompletterande läromedel på webben och producerar digitalt material.
- Elevens behov beaktas i undervisningen. Lärarna inför fler forskningsbaserade, elevorienterade arbetssätt i undervisningen och utnyttjar mångsidiga lärandemiljöer.
- Lärarutbildningen görs stark genom samarbete. Nätverkandet inom lärarutbildningen främjas och verksamhet över läroämnes-, utbildnings- och vetenskapsområdesgränserna stöds. Det skapas nya modeller för fortbildning genom att studieavsnitt för grundexamen och fortbildningen sammanslås.

3 Försöks-, utvecklings- och innovationsverksamhet inleds

Försök inom den grundläggande utbildningen som förbättrar elevernas inlärningsförutsättningar och beaktar olika sätt att lära sig lyfts fram. De bästa innovationerna som forskats i och kan spridas förankras på bred basis.

- Försöken ges genomslag med stöd av Utbildningsstyrelsens försökscentrum
- Understöden hösten 2016 uppgår till 8 miljoner euro
- Understöd kan sökas i september 2016

Åtgärder:

- Finansiering riktas till god praxis och verksamhetsmodeller som grundar sig på forskning och som omfattar olika slags partnerskap.
- Utbildningsstyrelsen grundar ett försökscentrum som samordnar läroanstalternas försöks-, utvecklings- och innovationsverksamhet. Försökscentrumet stöder försöksverksamhet i samarbete med olika aktörer och nya inlärningslösningar och -tekniker testas i anknytning till utvecklingsverksamheten.
- Försökscentrumets verksamhet förnyar försöks-, utvecklings- och innovationsverksamhetens strukturer och genomslag. Forskningsbaseringen kopplas till utvecklingen av skolan.
- En arbetsgrupp som leds av Utbildningsstyrelsen sammanställer kompetens kring lärandemiljöer till stöd för utbildningsanordnarna.

4 Tutorlärare till varje skola

Skolornas verksamhetskultur förnyas med hjälp av tutorlärare och nätverk. Med tutorlärare avses en lärare som styr andra lärare att utnyttja digitaliseringen på ett ändamålsenligt sätt. Tutorlärarna stöder den nya pedagogiken och främjar undervisningens digitalisering.

- 2500 tutorlärare till grundskolorna
- Understöden för tutorlärarnas utbildning och verksamhet uppgår till 7,5 miljoner euro i höst
- Understöd kan sökas i september 2016

Åtgärder:

- Med hjälp av tutorlärare hjälper Utbildningsstyrelsen utbildningsanordnarna att sprida kompetens och fördjupa lärarnas samarbete. Modellen gör det möjligt att etablera och förankra den nya pedagogiken och god praxis.
- Tutorlärarna bildar nätverk med andra med motsvarande uppgifter och elever medverkar i verksamheten.
- Utbildningsanordnaren stöder utvecklingen av skolornas verksamhetskultur. Tutorlärarna är en del av skolornas grundläggande verksamhet. Utbildningsanordnaren sammanställer skolans eller utbildningsorganisationens planer för kompetensutveckling som spridningen av kompetensen anknyter till. Genomförandet av utvecklingsplanen följs upp.

5 Utbildningen blir mer internationell

Utvecklingen av den finländska utbildningen förutsätter att eleverna, lärarna och skolorna deltar aktivt även i internationellt samarbete. Nya idéer inom undervisningen utvecklas aktivt i olika nätverk tillsammans med internationella samarbetsparter.

- Skolorna deltar i program och projekt som stärker internationaliseringen
- Internationella samarbetsparter ges en tydlig och sporrande bild av grundskolan
- Internationellt utbildningsforum i Finland 2017

Åtgärder:

- Stöd ges till elevernas och lärarnas deltagande i program och projekt som stärker internationaliseringen. Undervisnings- och kulturministeriet säkerställer tillsammans med Utbildningsstyrelsen och grundskolorna att det finns lika möjligheter till internationalisering på olika håll i landet.

- Tillsammans med andra aktörer sammanställer och sprider Utbildningsstyrelsen finländska idéer och innovationer så att de som utvecklar utbildningen i andra länder kan använda dem. Samtidigt sprids goda internationella modeller och förfaranden som lämpar sig för utvecklingen av den finländska grundskolan.
- Man kartlägger de viktigaste befintliga internationella nätverken och aktörerna med tanke på förnyandet av den finländska grundskolan och säkerställer samarbetet med dessa. Tillämpligt och högklassigt material om grundskolan och dess centrala verksamhetsmetoder och om principerna för förnyandet av den produceras i syfte att ge en tydlig och sporrande helhetsbild av grundskolan till internationella samarbetsparter.
- Tillsammans med andra ministerier och aktörer utarbetar undervisnings- och kulturministeriet en plan för att ordna världens mest intressanta utbildningsforum i Finland årligen (eller vartannat år). Genom åtgärden stöds uppnåendet av ovannämnda mål och därtill stärks utbildningsexporten. Det första evenemanget ordnas hösten 2017.

Ledningsgruppen för reformen av grundskolan

Ordförande för ledningsgruppen är undervisnings- och kulturminister Sanni Grahn-Laasonen och statssekreterare Olli-Pekka Heinonen. Medlemmar: Generaldirektör Aulis Pitkälä från Utbildningsstyrelsen, ordförande Olli Luukkainen från Undervisningssektorns fackorganisation rf, professor Jari Lavonen från Helsingfors universitet, institutionsföreståndare Tiina Silander från Jyväskylä universitet, biträdande stadsdirektör för bildningsväsendet Elina Lehto-Häggroth från Vanda stad, rektor Anu Urpalainen från Villmanstrand stad, kreativa direktören Saku Tuominen från HundrEd, gästprofessor Pasi Sahlberg från Harvards universitet, undervisnings- och kulturenhetens direktör Terhi Päivärinta från Finlands Kommunförbund rf, kulturutskottets ordförande Tuomo Puumala samt överdirektör Eeva-Riitta Pirhonen och överdirektör Tapio Kosunen från undervisnings- och kulturministeriet.

Undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen 9.9.2016
Omslagsbild: OKM, Liisa Takala